

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Datum
14 maart 2023

Onderwerp
WarmtelinQ Rijswijk-Leiden: reactie van de gemeente Den Haag op de definitieve Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD)

Ons kenmerk
DSB/10462926

Contactpersoon
[REDACTED]

Dienst
Stadsbeheer en Stedelijke Ontwikkeling

Afdeling
Opdrachtgeving en Energietransitie

Telefoonnummer
[REDACTED]

E-mailadres
[REDACTED]

Geacht college,

Op 4 juni 2022 heeft u een brief gestuurd over het besluit tot het opstellen van een PIP en een MER voor de warmtetransportleiding WarmtelinQ Rijswijk-Leiden. Als voorbereiding op dit MER is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) opgesteld. Op 10 mei 2022 hebben Gedeputeerde Staten besloten de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau vrij te geven voor inspraak en advies van vrijdag 3 juni 2022 tot en met donderdag 14 juli 2022 ([zie publicatie](#) op de website van de provincie). Aan het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) is via uw brief van 4 juni 2022 gevraagd advies uit te brengen over het voornemen en/of de NRD en dit kenbaar te maken aan het college van Gedeputeerde Staten. Het Haagse college heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt en maakte op 5 juli 2022 per brief een advies kenbaar.

Op 8 november 2022 heeft u de definitieve NRD vastgesteld. Tevens heeft u de bijbehorende Reactienota vastgesteld, waarin uw verwerking van de binnengekomen adviezen is opgenomen. Uit beide documenten kan het college opmaken dat u een deel van haar adviezen heeft overgenomen. Hierover is het college verheugd, omdat het college van mening is dat door het overnemen van de gemeentelijke adviezen beter tegemoet wordt gekomen aan de belangen van de Haagse bewoners, ondernemers en de natuurlijke omgeving.

Een ander deel van onze adviezen is niet overgenomen in de definitieve NRD. In de Reactienota biedt u inzicht in uw overwegingen daarbij en onderbouwt u deze keuzes. Het behoeft geen betoog dat het college teleurgesteld is dat deze adviezen geen plek hebben gekregen in de definitieve NRD. Het college vraagt u derhalve om deze beslissing nogmaals te heroverwegen en te herzien. Dit zou in de ogen van het college de m.e.r.-procedure en daarmee de planvorming verbeteren en beter tegemoet komen aan de belangen van de gemeente Den Haag.

Onze beoordeling en wat belangrijk is voor het MER

Het gemeentelijk advies van 5 juli 2022 gaf aan dat de stad en de provincie het belang van de ingezette energietransitie delen. Een zorgvuldig proces om tot een goede inpassing te komen en helder inzicht in de gevolgen van verschillende tracés, inclusief goede en tijdige communicatie hierover, is essentieel voor draagvlak van de energietransitie.

Het college heeft de NRD beoordeeld op de mate waarin tegemoet wordt gekomen aan de verschillende voorwaarden die in het coalitieakkoord aan de komst van WarmtelinQ in Den Haag zijn gesteld, op de vraag of voldoende verschillende tracévarianten op gelijke wijze in de m.e.r.-procedure zullen worden onderzocht (inclusief een variant buiten Den Haag om), op passendheid binnen gemeentelijke beleidskaders en planvorming en op de vraag of de te doorlopen m.e.r.-procedure juist en volledig is.

Voorwaarden aan de komst van WarmtelinQ van de gemeente Den Haag

Het college heeft in haar advies erop gewezen dat de NRD tegemoet moet komen aan de verschillende voorwaarden die het destijds geldende coalitieakkoord aan de komst van WarmtelinQ stelde. Hierbij noemde het college voornamelijk de voorwaarde 'Lokale duurzame initiatieven zoals aardwarmte moeten altijd voorrang krijgen bij het leveren van warmte aan Haagse huishoudens'. WarmtelinQ zou de ontwikkeling van geothermie niet mogen bemoeilijken, laat staan onmogelijk maken. Uw college gaat hier in de definitieve NRD niet volledig op in. U wijst erop dat WarmtelinQ Rijswijk- Leiden ruimtelijk gecombineerd kan worden met de voorziene geothermiebron in Ypenburg. U geeft in de definitieve NRD echter niet aan op welke wijze WarmtelinQ-warmte geografisch over de regio zal worden afgezet, in welke mate afzet in Den Haag-Ypenburg zal plaatsvinden, en of de geothermiebron na de komst van WarmtelinQ ook bedrijfseconomisch nog mogelijk blijft door nog voldoende afzetmogelijkheden in Ypenburg te behouden. Voor overleg hierover verwijst u naar de voorziene afnemer van de warmte van beide bronnen (Eneco). Dit gaat echter voorbij aan het feit dat juist de komst van WarmtelinQ de keuzemogelijkheid voor Eneco tussen beide bronnen creëert. Het college vraagt u daarom om ook te beschrijven hoe geborgd wordt dat geothermie in Ypenburg niet bedrijfseconomisch onmogelijk gemaakt wordt door de komst van WarmtelinQ.

Het onderzoeken van extra tracévarianten in de m.e.r.-procedure

Het Haagse college vroeg in het advies om een extra sub-tracévariant aan tracévariant 2 in Leidschenveen op te nemen ('Loire-variant') om zo te voorkomen dat geheel variant 2 in deze fase al zou afvallen. Het college is blij dat deze wens is overgenomen in tekst en tekeningen. Ook al heeft initiatiefnemer LdM C.V. inmiddels aangegeven dat variant 2 niet volledig mogelijk is. Daarnaast pleitte het college ervoor om twee tracévarianten die in deze fase reeds afgevallen waren (een tracé volledig buiten Den Haag en tracévariant 3) alsnog toe te voegen aan de m.e.r.-procedure en op gelijke wijze als varianten 1 en 2 te onderzoeken. Op die manier ontstaat een zo volledig mogelijk beeld welke afwegingen worden gemaakt en wat de voor- en nadelen van iedere tracévariant zijn. Het college van Gedeputeerde Staten neemt dit advies echter niet over. U herhaalt de argumenten voor het eerdere afvallen van een tracévariant buiten Den Haag en van tracévariant 3. Hoewel in de definitieve NRD het afvallen van variant 3 overigens wel nader door u is onderbouwd, vraagt het college u om deze beide varianten toch aan de m.e.r.-procedure toe te voegen.

Passendheid binnen het gemeentelijk beleid voor onder andere groen/ecologie, gebiedsontwikkeling en bereikbaarheid

In het gemeentelijk advies adviseerde het college u om aan te sluiten op gemeentelijke beleidskaders voor alle relevante beleidsterreinen.

- Op het gebied van groen & ecologie adviseerden we om conform het Haagse groenbeleid ook de impact op leefkwaliteit voor mens & natuur (ecosysteemdiensten), de impact op niet alleen wettelijk beschermde natuurwaarden, de kansen voor nieuwe natuur (natuurkansenscan) en de inbreuk op de Stedelijke Groene Hoofdstructuur te onderzoeken. Het tweede aspect (ook niet-wettelijk beschermde natuur onderzoeken) is door u overgenomen en is toegevoegd aan het m.e.r.-beoordelingskader. Over de andere aspecten wordt door u aangegeven dat deze niet goed passen bij het detailniveau van het MER. Dit zijn volgens u wel aspecten die later in het proces een rol spelen bij de vergunningsverlening door de verschillende bevoegde gezagen. Het college blijft echter van mening dat het van belang is om bovengenoemde aspecten ook al gedurende de fase van de m.e.r.-procedure te onderzoeken, en daarmee een rol te laten spelen bij de belangenafweging en uiteindelijk de besluitvorming.
- Voor wat betreft het advies van het college dat de komst van WarmtelinQ huidige en toekomstige gebiedsontwikkeling niet mag belemmeren op en rondom met name de GAVI-kavel, de Oude Middenweg en de Henri Faasdreef geeft u in de Reactienota aan dat de m.e.r.-procedure meer informatie over mogelijke knelpunten zal opleveren, waar vervolgens rekening mee gehouden kan worden bij verdere planontwikkeling. Minimaal en efficiënt ruimtegebruik om zo de impact op ontwikkelingsmogelijkheden te beperken is een uitgangspunt van het project. Voor het Haagse college biedt deze reactie echter nog niet de zekerheid dat gebiedsontwikkeling niet wordt belemmerd. Het college vraagt u deze zekerheid alsnog te geven. Behoud van het ontwikkelpotentieel van de GAVI-kavel is ook vanuit provinciaal oogpunt belangrijk vanwege de behoefte in de provincie naar ruimte voor werkgelegenheid.
- U geeft verder aan dat in het MER overlast in beeld wordt gebracht zoals trillingen, zettingen, wegafsluitingen en de hinder daarvan voor de omgeving, inclusief de wijze van monitoring en waar mogelijk maatregelen ter vermindering van deze effecten. U gaat niet in op ons advies om alles in het werk te stellen om overlast tot een absoluut minimum te beperken.

Methodiek van de m.e.r.-procedure

In het gemeentelijk advies vroegen wij om nadere onderbouwing en precisering van de voorgestelde m.e.r.-methodiek inclusief de samenstelling en uitvoering van het beoordelingskader. Het college constateert dat deze verbeteringen voor een groot deel zijn doorgevoerd, en is hierover tevreden.

Gemeentelijke voorkeur in de voorliggende de tracévarianten

Het college heeft de verschillende tracévarianten in zowel Ypenburg als Leidschenveen die in de NRD zijn vastgesteld bestudeerd, en is er door de initiatiefnemende partijen nader over geïnformeerd. Het college heeft zich voor elk van de tracévarianten op de hoogte gesteld van de voor- en nadelen op met name de gebieden groen/ecologie, interferentie met gebiedsontwikkeling, verkeersoverlast en overige vormen van overlast voor omwonenden.

Gelet op alle voor- en nadelen heeft het college - voor zover het gaat om de tracévarianten die momenteel in de m.e.r.-procedure voorliggen - een voorkeur voor de routes die zoveel mogelijk ruimtelijk gebundeld zijn met de rijksweg A4. Dit komt overeen met de varianten 2 in zowel Ypenburg als Leidschenveen. Het gaat het college hier echter niet enkel om een theoretische benadering van het bundelen van bovenlokale infrastructuur. Vooral ook praktisch is de route langs de A4 het meest gunstig: uit de voorliggende informatie van Gasunie blijkt dat hier (aanzienlijk) minder bomen gekapt hoeven te worden en dat de tijdelijke overlast (zoals verkeer, geluid, trillingen) naar verwachting lager is dan in de andere voorliggende varianten.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk

DSB/10474536

Ter hoogte van de GAVI-kavel wenst het college juist geen bundeling met A4. De voorkeur gaat hier uit naar de subvariant die om de GAVI-kavel heen loopt (parallel aan de bestaande gasleiding) en deze niet in het noorden doorsnijdt. Op deze manier blijft het zo belangrijke ontwikkelpotentieel van deze kavel behouden. In Leidschenveen heeft de subvariant die volledig gebundeld is met de A4 onze voorkeur. Indien dit technisch niet haalbaar blijkt, kan er wat het college betreft worden teruggevallen op de Loire-subvariant of op variant 1 Tiber en Oude Middenweg.

Het college blijft graag volledig geïnformeerd en betrokken in de volgende stappen in de m.e.r.-procedure. In alle varianten in Den Haag pleiten wij er bij zowel uw college als bij Gasunie voor om alle betrokken stakeholders langs de tracés goed te informeren en waar mogelijk tegemoet te komen aan hun belangen. Het college blijft graag op de hoogte van de detailengineering. Indien er zich langs de te onderzoeken tracés (technische) belemmeringen voordoen die niet oplosbaar lijken, wil het college een goede gesprekspartner blijven.

Conclusie

Het college gaat ervan uit dat bovenstaande inhoudelijke reactie voor u voldoende aanleiding geeft om de NRD hierop nog aan te passen, danwel om dit in de inmiddels gestarte m.e.r.-procedure door te voeren.

Met vriendelijke groet,
de algemeen directeur Dienst Stadsbeheer,
E.M. Branderhorst